Cena za egzemplarz 15 groszy. Cena za egzemplarz 15 groszy.

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.
P. K. O. Katowice 304540.

OGŁOSZENIA oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetrowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA i EKSPEDYCJA znajduje się w Katowicach, ul. św. Stanisława 4.

Nr. 224 Katowice, sobota 27-go września 1930. Rok 29

TELEGRAMY.

Manewry litewskie na granicy Polski.

Wilno. Na pograniczu polsko-litewskim rozpoczęły się manewry jesienne armji litewskiej, w których biorą udział wszystkie rodzaje broni. Z Kowna przybyli prawie wszyscy attache wojskowi, oraz trzech oficerów sztabowych niemieckiej Reichswehry w charakterze doradców wojskowych.

Walka policji z Ukraińcami.

Lwów. Dzienniki stwierdzają, że akcja władz bezpieczeństwa przeciwko sabotażystom osiągnęła już rezultaty. W pierwszym rzędzie organy policyjne zdołały w szeregu miejscowościach ująć wielu podpalaczy oraz skonfiskować broń i materjały, służące do podpalania. Jako wynik tej akcji należy stwierdzić zmniejszenie się fali sabotażu. Mianowicie na terenie województwa lwowskiego zanotowano wczoraj tylko dwa podpalenia, również tylko dwa podpalenia zanotowano na terenie województwa tarnopolskiego. (PAT.)

Spisek przeciwko armji rosyjskiej.

Mińsk. Na Białej Rusi sowieckiej ujawniono olbrzymi spisek kontrrewolucyjny, skierowany przeciwko armji sowieckiej. Przeprowadzono szereg rewizyj i aresztowano przeszło 100 osób, w tej liczbie kilku oficerów sowieckich garnizonu miejscowego oraz duchownych prawosławnych. Ustalono, iż spisek ten obejmuje przemysł wojenny, kolejnictwo, szkolnictwo i armję. Wszystkich aresztowanych przewieziono do więzienia, gdzie specjalni urzędnicy prowadzą dalsze dochodzenia. (PAT.)

Samolot francuski przymusowo lądował.

Berlin. Francuski samolot pasażerski, krążący na linii Strassburg — Praga, musiał z powodu defektu motoru wylądować na t. zw. Bruchwiesen pod Bruchhausen. Załogę samolotu stanowił pilot i dwóch radjotelegrafistów, przyczem samolot wiózł około 14 centnarów poczty. Wobec tego, że teren, na którym samolot wylądował, jest bardzo grząski, aparat nie mógł ponownie wystartować. Poczte przewieziono na lotnisko w Karlsruhe, poczem przystapiono do przygotowania samolotu, który głęboko wrył się w ziemię, do dalszego lotu.

Przeciwko niemieckim filmom dźwiękowym.

Praga. Miały tu miejsce demonstracje przeciwko wyświetlaniu dźwiękowych filmów niemieckich. Powtórzyły się one wieczorem w gwałtowniejszej jeszcze formie. Tłum, złożony z młodych ludzi, wtargnał do kinematografów, wyświetlających wzmiankowane filmy, zmuszając dyrektorów do przerwania przedstawień. W dwóch kinematografach zniszczono aparturę dźwiękową. W teatrze niemieckim wybito wiele szyb, potłuczono również szyby wystawowe magazynów, które uważano za należące do firm niemieckich. (PAT.)

Międzynarodowa konferencja kolejowa

Warszawa. W trzecim dniu obrad międzynarodowej konferencji kolejowej komitet dla obrotu wagonami towarowymi zajmował się sprawą opłat i czynszu za wagony, które w jednym dniu przebiegają przez dwa państwa względnie przez linje dwóch towarzystw kolejowych.

W godzinach południowych uczestnicy konferencji zwiedzali zabytki Warszawy, a po poł. odbyło się w dalszym ciągu posiedzenie plenarne, po zakończeniu którego otwarta została konferencja międzynarodowej komisji dla obrotu wagonami osobowymi.

Nowy most na Czeremoszu.

Warszawa. Dnia 27 b. m. odbędzie się uroczystość poświęcenia mostu żelaznego na rzece Czeremoszu, zbudowanego przez brygadę saperów z inicjatywy i funduszów administracji lasów państwowych ministerstwa rolnictwa. Most ten łączy miasto Kuty poprzez terytorjum rumuńskie z państwową siecią kolejową polską, dając w ten sopsób możność wykorzystania terenów leśnych Pokucia, odciętych dotychczas wskutek braku komunikacji od rynków drzewnych.

Dziennik angielski wróży zwycięstwo bloku rządowego w Polsce.

Londyn. „Manchester Guardian" omawiając sytuację wyborczą w Polsce utrzymuje, że wynik wyborów w Niemczech znakomicie poprawił szanse Marszałka Piłsudskiego, albowiem w obliczu niebezpieczeństw, mogących zagrażać Polsce od strony Niemiec, masa wyborcza nieżyczliwie traktuje zasadnicze nawet spory wewnętrzne i skłania się raczej do poparcia bloku rządowego, pragnąc zamanifestować solidarność narodową w obronie granic. Wybory niemieckie są doskonałym atutem w ręku Marszałka Piłsudskiego. O ile zostaną wyzyskane umiejętnie, przyniosą Marszałkowi Piłsudskiemu w listopadzie zwycięstwo. (Pat.)

Hittler zapowiada otwarcie wojnę domową.

Lipsk. Zapowiedziane na czwartek w procesie oficerów przesłuchanie przywódcy partji narodowo-socjalistycznej Hitlera, zmobilizowało liczne rzesze zwolenników i członków tejże partji, którzy od wczesnych godzin rannych ściągać się poczęli pod gmach sądowy. Dostępu do wnętrza gmachu bronił silny kordon policji.

Hitlerowcy, wspomagani przez tłum, żądny senzacji, usiłowali kilkakrotnie przemocą wedrzeć się do środka, wobec czego policja musiała szarżować. Wobec groźnej potsawy tłumu, sprowadzono w końcu sikawkę pożarną ,którą ustawiono na placu przed sądem.

Przybycie samochodu, wiozącego Hitlera dało hasło do burzliwych manifestacji, ku czci przywódcy ruchu narodowo-socjalistycznego. Do południa samego powtarzały się jeszcze demonstracje przed gmachem.

Rozprawa rozpoczęła się od przesłuchania Hitlera, który w dłuższem przemówieniu zobrazował rozwój i cele ruchu narodowo-socjalistycznego.

Na pytanie przewodniczącego, czy prawdą jest, że w swoim czasie Hittler zagroził swoim przeciwnikom politycznym stosowaniem krwawego terroru, świadek oświadcza, że w chwili, kiedy partja narodowo-socjalistyczna odniesie ostateczne zwycięstwo, utworzony zostanie nowy trybunał Rzeszy, którzy sądzić będzie zbrodniarzy stanu, winnych katastrofy w listopadzie 1918 r. i przyznaje to otwarcie, że wówczas niejedna głowa spadnie z karku. Jeszcze dwa lub trzy wybory do parlamentu a będzie musiało dojść do wybuchu powstania narodowo-socjalistycznego.

Przewodniczący w tem miejscu przerwał. W jaki sposób wyobraża pan sobie zanulowanie traktatów 4 innym państwom? Hittler odpowiada: Rozumie się, że dążyć będziemy do tego w drodze rokowań dyplomatycznych. Ale w tem miejscu stwierdzam uroczyście, że o ile byłoby niemożliwe zdobycie tego celu, innym sposobem, zastosujemy wszelkie możliwe środki legalne i nielegalne, celem obejścia postanowień traktatów.

Uznanie dla Brianda.

Paryż. Dziennik „Le petit Bleu" drukuje artykuł Alfreda Ulmana, który oświadcza, że wybór Brianda na prezesa komisji studjów nad unją europejską stanowi słuszne wynagrodzenie za jego piękne usiłowanie nad wyrugowaniem wojny i za szczere jego dążenia ku pokojowi. Byłoby niezrozumiałem, gdyby w zaraniu wprowadzenia w czyn tego projektu Briand nie ukazał się na czele organizacji, będącej jego dziełem. Jest to również wielki zaszczyt dla Francji, że znalazła ona odpowiedni głos, aby tak śmiało zamanifestować swoje przywiązanie do pokoju. (Pat.)

Skutki zwycięstwa hittlerowców.

Kilkanaście dni zaledwie minęło od wyborów w Niemczech, a już zaczynają objawiać się skutki nieoczekiwanych przemian, dokonanych w układzie stronnictw parlamentarnych. Najważniejsze z nich — to wrażenie, jakie wywołało zwycięstwo skrajnego nacjonalizmu na zagranicy. Ujawniło się ono w dwóch kierunkach, mianowicie na terenie politycznym i w dziedzinie gospodarczej.

Teren polityczny Europy zaczynał ostatnio kształtować się bardzo pomyślnie. Pognębienie Niemców w wojnie światowej wytworzyło w świecie przekonanie, że upadek mocarstwa, będącego w Niemczech zamaskowanym absolutyzmem, a przyjście do głosu żywiołów demokratycznych przekreśli całkowicie dążenie Niemców do narzucania Europie swej woli. Oczekiwano, że demokratyczne i republikańskie Niemcy pogodzą się z losem i dostosują się do nowych prądów, mających odtąd regulować współżycie narodów w myśl idealnych wskazań Wilsona. Do wzmocnienia tych nadziei przyczynił się wydatnie Stresemann. Umiał on zręcznie przemilczać pragnienia, tkwiace w umysłach żywiołów nacjonalistycznych o odbudowaniu potęgi niemieckiej, i wywoływać wrażenie polityka realnego, dążącego do osiągnięcia tylko takich celów, które nie powodowałyby gwałtownych wstrząsów.

Ta polityka Stresemanna zjednywała Niemcom coraz większe sympatje nietylko u neutralnych państw, ale także wśród dawniejszych wrogów, a nawet we Francji. Doprowadziła ona do tego, że zwolna przyzwyczajano się do wołań niemieckich o rewizję granic w tem przekonaniu, że wołania te są teoretyczne, i że Niemcy nie zamierzają realizować ich inaczej, jak na drodze pokojowej. Zaczęto też stopniowo uznawać słuszność ich argumentacji.

Był to rozwój bardzo niebezpieczny w pierwszej linji dla Polski, a także dla pokoju europejskiego. Bo nie można było mieć złudzeń, że Niemcy w gruncie rzeczy nie zadowolą się w swych pragnieniach odebraniem terenów, utraconych na rzecz Polski, lecz dążyć będą etapami do przekreślenia wszystkich skutków przegranej wojny, gdy nie nałoży im się hamulca przy pierwszem ich żadaniu. Na szczęście są oni z natury niesłychanie niezręcznymi politykami, a bardzo zarozumiałymi ludźmi. Gdy brakło Stresemanna, a wojska francuskie opuściły Nadrenję, sądzili, że nie potrzebują dłużej maskować swych celów. Coraz zuchwalej zaczęli też ujawniać swe dażenia i w swej śmiałości doszli do tego, że członek rządu, Treviranus, wystąpił ze swą znana mową, domagającą się bezceremonjalnie rewizji granic.

Wystąpienie to zaskoczyło Europę. Przekonano się, że jednak zapewnienia oficjalnych czynników niemieckich nie musiały być szczere, skoro urzędujący

minister ma odwagę wypowiadania tak wojowniczych mów. Ostatnie złudzenia prysły jednak, gdy okazało się w wyborach, jak olbrzymia liczba Niemców stoi po stronie tych, których programem jest bezwzględne przekreślenie traktatu pokojowego, wprowadzenie monarchji i odwet.

Zwycięstwo hittlerowców przekreśliło za jednym zamachem misterną pracę Stresemanna. Przekonano się, że ani przegrana wojna, ani rewolucja i ciężkie warunki pokojowe nie zmieniły duszy Niemców. Pozostali oni tymi, czem byli, to jest narodem, uznającym siłę, a nie wartości etyczne, dążącym do narzucania innym swej woli. Ta świadomość wpłynęła otrzeźwiająco na największych nawet optymistów, wierzących, że krwawe doświadczenia wojny i jej skutków wprowadzą Niemców na drogę pokojowej współpracy z innymi narodami.

Skutki tego otrzeźwienia zaczynają się już objawiać. Dzienniki wszystkich państw wyrażają uzasadnioną obawę, że przyszłość postawiona jest pod znakiem zapytania wobec ogromnych wpływów, jakie zyskują skrajni nacjonaliści na politykę rządu. Także w praktyce ujawniła się już zmiana nastrojów wobec Niemców. W Genewie Briand wbrew swemu zwyczajowi zajął zdecydowanie nieżyczliwe stanowisko wobec uroszczeń niemieckich w sprawie mniejszościowej.

Również w dziedzinie gospodarczej wiadomość o zwycięstwie hittlerowców nie pozostała bez wrażenia. Sfery finansowe zareagowały bardzo wyraźnie zniżką kursów papierów niemieckich. Słychać groźby, że pożyczki zagraniczne, udzielone Niemcom, zostaną wypowiedziane. Z Niemiec ucjekają kapitały, będące przeważnie w rękach żydowskich, w obawie, że hittlerowcy, którzy wystawili jako jedno z naczelnych swych haseł, walkę z żydami, dobiorą się do ich kieszeni i do nich samych.

Czy takie wstrząsy zniesie życie gospodarcze Niemiec, które i tak znajduje się w niezbyt świetnych warunkach, jest wielkie pytanie. Następstwem niepewnej sytuacji, jaką wytwarza ciągła obawa przed zamachem stanu, lub rewolucją, osłabi bardziej jeszcze tętno życia gospodarczego, spowoduje coraz większy zastój we wszelkich dziedzinach wytwórczości, wpłynie na wzrost bezrobocia i spotęguje niezadowolenie. To wszystko zaś stanowi doskonałe podłoże dla wszelkich rewolucyjnych i nieobliczalnych wystąpień.

Europa, a przedewszystkiem najbliżsi sąsiedzi Niemiec, muszą się mieć zatem na baczności, aby ich wydarzenia w Niemczech nie zaskoczyły!

W RADJO (d. 27 września br.) Godz. 19^{30} **Dr. Wilkosz „Poprzednicy radja"**

Przegląd polityczny

Seminarjum duchowne dla wychodźców.

W związku z 25-leciem kapłaństwa J. E. ks. kardynała prymasa Hlonda ogłasza prasa poznańska odezwę komitetu jubileuszowego, wzywającą do składek na założenie w Poznaniu seminarjum duchownego, w którem kształciliby się kapłani dla polskiego wychodźtwa. Prezydjum tego komitetu tworzą wojewoda Raczyński i ks. ks. biskupi sufragani Laubitz z Gniezna i Dymek z Poznania.

Zahamować działalność szkodników wewnętrznych.

Dziennik włoski „Piccolo" zamieszcza artykuł, poświęcony sytuacji w Polsce. Autor zaznacza na wstępie, że wojna wszystko zmieniła, nie zmieniając jednak stosunku władzy wykonawczej do władzy ustawodawczej, jakkolwiek rząd w czasach obecnych musi bardzo często stosować środki zapobiegawcze.

Co do sytuacji w Polsce, autor stwierdza, że wyłoniła się w Polsce konieczność położenia kresu kryzysowi parlamentarnemu, który zagrażał istocie państwowości polskiej. Marszałek Piłsudski wyczerpał wszelkie środki próby współpracy z sejmem. Polska, chcąc utrwalić swą państwowość, nie powinna myśleć jedynie o wrogach zewnętrznych, lecz również zahamować działalność szkodników wewnętrznych. W zakończeniu autor wyraża zdanie, iż patrjotyzm Polaków dopomoże im do znalezienia właściwej drogi w trudnej sytuacji.

Były kanclerz Marx o położeniu w Niemczech.

Korespondent francuskiego dziennika „Excelsior" miał rozmowę z byłym kanclerzem Rzeszy, Marxem, którego zapytał o skutki, jakie wywrze wynik wyborów na rozwój stosunków. Marx oświadczył, że wybory nie były prawdziwym wyrazem zapatrywań narodu. Co najwyżej odzwierciedlają stan chwilowego zamętu pojęć. Większa część wyborców ogarnięta została pewnego rodzaju gorączką. Ale gdy gorączka minie, rozsądek zwycięży. Żywioły radykalne są same zdziwione sukcesem i nawet zaniepokojone. Są one w ogromnym kłopocie, jak zrealizują obietnice po tem, że ustawicznie krytykowali wszystko, co było robione. Marx jest zdania, że nie należy obawiać się jakichkolwiek wydarzeń katastrofalnych. Wprawdzie rząd obecny będzie miał bardzo trudne zadanie. Ale nie można przywidywać zamachu stanu, bo na policji i wojsku może rząd polegać. A osoba Hindenburga gwarantuje bezpieczeństwo republiki.

Poglądy p. Marxa zbyt są optymistyczne, aby można je brać poważnie. Bagatelizuje on sukces stronnictw radykalnych, nie widząc, że jest on czemś więcej, aniżeli chwilową gorączką i nie minie bez skutków.

Wspólny front przeciwko Niemcom w Genewie.

Prasa francuska wykazuje żywe zainteresowanie genewską debatą w sprawie mniejszości narodowych. Dzienniki zwracają szczególną uwagę na przemówienie min. Zaleskiego, podkreślając ustęp, w którym minister wspomina o ciężkim przed wojną losie Polaków w państwach zaborczych, gdzie żywioł polski grał rolę mniejszości narodowych i był przedmiotem okrutnego prześladowania.

„Journal des Debats" zaznacza, że przemówienie Curtiusa miało tę zasługę, iż pozwoliło każdemu zająć wobec sprawy mniejszości narodowych odpowiednie stanowisko. Niemiecki minister spraw zagranicznych nie powinien jednak cieszyć się z charakteru zajętych stanowisk. Panownie Mihalakopulos, Zaleski, Marinkowicz, a głównie Briand, przejrzeli nawskroś kombinacje niemieckie i wykazali jasno, że nie mogą one mieć nic innego na celu, jak utrzymanie w pewnych ugrupowaniach mniejszościowych niebezpiecznej dla pokoju agitacji. Pokryte maścią łagodzącą na użytek propagandy zewnętrznej żądania niemieckie z roku 1930 polegają na tem, aby przeszkodzić wszelkiej asymilacji mniejszości narodowych wbrew temu, co działo się przed 1914 r. Dążą oni obecnie ku wytworzeniu w organiźmie europejskim ran, których nie wolnoby było leczyć, i które gryzłyby powoli organy, otaczające je, niszcząc państwo, do którego należą.

Żydzi w Niemczech w strachu.

Jeden z wybitnych członków obozu hittlerowskiego w rozmowie z dziennikarzami podkreślił, że program Hittlera da się określić krótko w trzech punktach: usunięcie żydów, przekreślenie traktatów pokojowych, socjalizacja banków. Co do stosunku do żydów, to ów Hittlerowiec oświadczył, że wszyscy żydzi, którzy osiedlili się w Niemczech po wybuchu wojny, to jest po 2 sierpnia 1914 r. muszą być wysiedleni z państwa. Żydzi muszą być też wogóle usunięci z odpowiedzialnych stanowisk w urzędach i w życiu publicznem. Za żydów uważają hittlerowcy osoby, których przodkowie należeli do wyznania mojżeszowego w r. 1852. Ów Hitterowiec zapowiedział, że skoro tylko Hittler obejmie rządy, pierwszym żydem, który zostanie wydalony z Niemiec, będzie naczelny redaktor „Berliner Tageblattu" Teodor Wolff.

Dzienniki donoszą, że wielu żydów, zwłaszcza bawarskich, wyjeżdża do Szwajcarji i Holandji w obawie przed pogromem.

Niemcy tworzą koalicję przeciwko Francji.

Niemiecki poseł parl. Goebbels, wiceprzewodniczący partji hittlerowców, oświadczył berlińskiemu korespondentowi dziennika włoskiego „Messagero", co następuje: Mamy nadzieję, że obecnie oblicze Europy zmieni się dzięki zapoczątkowaniu nowej polityki aljansów Niemiec z przeciwnikami Francji. Co się tyczy Włoch, to czujemy się związanymi z nimi tem bardziej, iż Francja wciąż usiłuje zmniejszyć wszelką możliwość egzystencji obu naszych krajów, wprost duszących się w zbyt ciasnych granicach.

Walki w Chinach.

Kwatera główna chińskich wojsk nacjonalistycznych podała do wiadomości rządu, iż oddziały Kuo-Min-Chunu, którymi dowodzi gen. Feng-Yu-Siang rozpoczęły odwrót na wszystkich frontach, udając się jakoby na nowe pozycje na północ od rzeki Żółtej. Wojska rządowe zajęły Lan-Feng i spodziewają się wkroczyć do Czeng-Czau za jeden lub dwa dni.

BRANIBOR

54) (Ciąg dalszy).

Niebora spojrzał w jasne niebo. Siwe oczy miał łez pełne.

— Czy Ty słyszysz, o Boże?! Czy Ty widzisz, że my wygnańcy na ojców naszych ziemi!

* * *

Na zamku braniborskim popłoch.

Słońce zaledwie z za liljowych chmur wschodziło, ostatnia gwiazda bladła, a cała załoga była już na nogach.

Ludzie niemi z osłupienia chodzili, nie umiejąc wytłumaczyć sobie tego, co się tej okropnej nocy stało.

Nad zabitym na wałach żołnierzem stoi gromada ludzi: Dietrich, Bernard i Thiethmar wylegli, aby dociec powodu zbrodni, wpaść na trop zabójcy.

Rychło świt zbudzono ich z łoża, donosząc o morderstwie.

— Dębczak z częstokołu wyrwany.

— Niepospolita z gruntu dobyła go siła.

— Czy nikt nie słyszał krzyku zabitego oszczepnika? — pyta Bernard.

— Ja słyszałem — zawołał żołnierz, który również tej nocy pełnił służbę.

— Co słyszałeś?

— Przybiegłem na straszliwy krzyk: Jezu! Gdym przyszedł, żołnierz już konał.

— Na podwórcu nie było nikogo.

— Żywej duszy.

— Duch go przecież nie zabił.

— Kto wie — rzekł podejrzliwie Thiethmar.

— Gdyby ktoś obcy do zamku wchodził, widzielibyśmy go żołnierze na bramie.

— Tych przesłuchamy.

— Na bramę, chodźmy. Na bramę.

Cała załoga ruszyła na bramę. Tu nowa zagadka, nowe osłupienie. Na bramie był żołnierz jeden. W nocy zawsze stawiano trzech, ubiegłego wieczora dziesiętnik trzech na straży wierzei postawił.

Żołnierz w bramie na ziemi... broczy we krwi.

— Co to? Co ci się stało? — pyta się Dietrich.

— O! O! O! O!

— Twarz ma strasznie rozciętą, na ziemi pełno skrzepłej krwi.

— Kto to uczynił?

Żołnierz, leżący na ziemi, ledwie poruszał ustami. Blady był jak trup.

— Mów, mów!

— Niebora — zaszeptał żołnierz.

— Co?! Niebora?! — wyrwał się ogólny krzyk.

Ludzie patrzyli na siebie wystraszonym okiem, oko oku dawało pytania, usta słowa z podziwu i strachu wymówić nie mogły, drżąc jak w febrze.

Milczenie przerwał Bernard.

— Być to nie może.

— Niebora w kamiennej zamkniętej piwnicy.

— Przesąd.

— Nie przesąd, mówię — zawołał Thithmar. — Czarci syn w dwoistej może się zjawić postaci.

— Do lochów chodźmy!

— Do lochów!

Przy więzieniu Niebory stał wartownik z oszczepem w ręku.

— Drzwi zamknięte?

— Zamknięte.

— Czuwałeś w nocy?

— Oka nie zmrużyłem.

— Nie widziałeś tu kogo obcego?

— Żywej duszy nie było, sami swoi.

— Nic nie słyszałeś?

— Słyszałem wołanie o ratunek...

— I co? — zapytał Bernard — opuściłeś stanowisko?

— A, broń Boże.

— Zuch z ciebie i rozumny żołnierz.

— Drzwi otwierać!

— Oszczepnicy, naprzód!

— Klucze podajcie!

— Wiszą nad mem łożem.

Wnet przyniesiono klucz, żołnierze ustawili się półkolem, nastawiając ostrze żelaza w kierunku lochu.

— Ty Mainswicie i Avikonie pójdziecie naprzód.

Dwóch najmocniejszych w załodze drabów weszło do szyi piwnicznej. Wnet głośno zazgrzytał klucz od żelaznych drzwi. Mainswit i Avikon znikli w czeluści lochu.

— Dawać go!

— Odpokutujesz!

Po dość długim czasie, z jaskini wyszedł łucznik Avikon.

— A co? Jest?

— Co robi Niebora?

— Niemasz go!

— Jakto? Jakto?

— W jaskini niema nikogo.

— Kamień tylko ogromny z muru wydobyty przy drzwiach leży — rzekł Manswit.

— Co mówisz chłopie?

— Racz się wasza wysokość przekonać.

Z umysłów ustąpiło zdziwienie. Teraz serca chwyta, nieopisana trwoga przed cudem, duchem, szatanem.

Nie było duszy ludzkiej, którejby nie ogarnął okropny strach.

— Drzwi były zamknięte!

— Na klucz!

— Klucz przez noc nad łożem twem wisiał.

— Tak jest.

— Boże zmiłuj się nad nami.

— Djabeł! Antychryst! Bezbożny duch! Ludzie się żegnali.

Do Bernarda zbliżył się cieśla i dwóch parobków.

— Wszystko gotowe, dostojny panie.

— Co gotowe?

— Pal ostry, uprząż z postronków gotowa...

—Będzie mu ciepło. Aby go lepiej konie na pal wewlekły, skręciłem nowy bat.

— Wsunie się jak piskorz.

— Litości nad tym łotrem nie miej, margrafie!

(Ciąg dalszy nastąpi)

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Sobota 27 września

Śśw. Kosmy i Damjana, braci męczenników, † 303.
Przeniesienie św. Stanisława, bisk.

SŁOW.: DAMJAN.

Jutro niedziela, 28 września: Św. Wacława, króla męczennika, † 935.

	Wschód	Zachód
Słońca o godz.	5.37,	o godz. 17.32
Księżyca „	12.09,	„ 19.40

Długość dnia 11.55.

Zmiany powietrza: bardzo ciepło, wicher. Jutro: krytycznie! burza.

— Kurs dla sióstr parafjalnych. Związek towarzystw dobroczynności „Caritas" w Poznaniu, wespół z Katolicką Szkołą Społeczną, urządza w czasie od 21 października do 15 listopada bież. roku kurs dla sióstr parafjalnych. Program kursu obejmować będzie niemniej jak 17 wykładów, które wygłoszą wybitne osobistości z kół duchowieństwa i świeckie. Całkowite wpisowe za kurs wynosi zł 30. Koszta podróży i utrzymania ponoszą uczestnicy. W gmachu Szkoły społecznej, gdzie też odbywać się będą wykłady, urządzony zostanie wygodny internat. Tam też otrzymywać będzie można śniadania i kolacje po przystępnej cenie. Uczestnicy kursu winni brać udział we wszystkich prelekcjach, dyskusjach i zajęciach praktycznych. W kursie biorą udział tak osoby świeckie jak i zakonne. Zgłoszenia należy przesyłać do kancelarji Katolickiej Szkoły Społecznej, Poznań, ul. Podgórna 12 b, najpóźniej do 14 października rb.

— Nowe przepisy o wyznaczaniu miejsc w przedziałach kolejowych. Ministerstwo komunikacji wydało dyrekcjom kolejowym zarządzenie, na którego podstawie w przedziałach kolejowych I-ej klasy umieszczać należy zasadniczo po cztery osoby, w przedziałach klasy II-ej po sześć osób, a w przedziałach klasy III po osiem osób.

W razie braku miejsc pewnej klasy w całym pociągu, konduktor obowiązany jest, powiadamiając podróżnych o przepełnieniu, umieszczać w przedziałach wyjątkowo na miejscach siedzących więcej osób, nie więcej jednak, niż 6 osób w klasie I-ej, 8 osób w klasie II-ej i 10 osób w klasie III-ej.

Celem zachęcenia podróżnych do korzystania z przedziałów I-ej klasy pociągi nocne należy składać możliwie z wagonów z podnoszonemi oparciami. Na żądanie podróżnego i za zgodą innych pasażerów, zajmujących miejsca na tej samej ławce, konduktor obowiązany jest w porze nocnej podnieść oparcie w celu umożliwienia podróżnym leżenia. Zarządzenie to dotyczy również przedziałów II klasy.

— Wspólne rewizje celne w pociągach międzynarodowych. Ministerstwo skarbu zarządziło, aby rewizje celne na granicach Polski przeprowadzane były w miarę możności wspólnie przez funkcjonarjuszy polskich władz celnych danego punktu granicznego oraz władz celnych państwa sąsiedniego.

Wobec tego wspólne rewizje celne przy międzynarodowych pociągach pospiesznych Warszawa — Katowice — Berlin odbywają się w Bytomiu po stronie niemieckiej a przy pociągach Wiedeń — Lwów — Bukarest w Śniatyniu po stronie polskiej względnie przy niektórych pociągach po stronie rumuńskiej.

Ponadto prowadzone są układy o zaprowadzenie wspólnej odprawy celnej na jednym z najważniejszych szlaków, mianowicie przy pociągach Wiedeń — Warszawa wzgl. Wiedeń — Lwów na stacji Zebrzydowice po stronie polskiej.

— Główna wygrana padła na numer 177375. W dwunastym dniu ciągnienia padła na nr. 177375 najwyższa wygrana loterji państwowej w kwocie 350 tysięcy złotych. Los ten został sprzedany kolekturze w Łowiczu. Szczęśliwym nabywcą losu okazał się niezamożny niższy urzędnik starostwa p. Z. N., który połowę losu odstąpił przed paru dniami jednemu ze swych znajomych.

— Koszty wyborów. Według oświadczeń ze źródeł oficjalnych, wybory listopadowe mają kosztować państwo 2 i pół miljona złotych. Ponieważ budżet tegoroczny nie przewiduje żadnych kredytów na cele wyborcze, rząd postawi wniosek o przyznanie kredytów dodatkowych.

— Wielki urodzaj owoców. Z Warszawy donoszą: Urodzaj jarzyn i owoców jest w całym kraju bardzo pomyślny. Zwłaszcza okolice Łodzi obfitują w owoce wszelkich gatunków. Odbiło się to na cenach i zdarza się często, że właścianie niesprzedany owoc zostawiają na targu, ponieważ nie opłaca im się zabierać go z powrotem do domu. Mimo to ceny za owoce — mianowicie na Śląsku — są tak wysokie, że biedniejsza ludność nie może się ich dokupić. Jakie tego przyczyny?

— Wprowadzenie pancerzy dla policji. W najbliższej przyszłości otrzyma policja w Polsce pancerze i tarcze, których nie przebijają nawet kule z pistoletów. Pancerze te służyć będą w pierwszym rzędzie policjantom przy napotykaniu oporu zbrojnego ze strony przestępców. Próby, dokonane z pancerzami, wykazały, że są one tak lekkie, iż nie krępują zupełnie swobody ruchów, co umożliwi również zastosowanie ich przy wystąpieniach zewnętrznych w miastach.

Województwo śląskie

* **II. Tydzień katolicko - społeczny w Katowicach.** Niezwykle ciekawy cykl wykładów „Tygodnia" i dobór prelegentów wywołał duże zainteresowanie. Do komitetu wpływają liczne zapytywania i prośby o zaproszenia. Komitet informuje, że ponieważ wstęp jest bezpłatny, a chodzi organizatorom o jak najszersze spopularyzowanie zagadnień, poruszanych na „Tygodniu", dlatego wstęp jest wolny nawet bez zaproszeń. Przypominamy, że początek „Tygodnia" w poniedziałek 29-go września o godz. 5 po południu na sali Domu Związkowego przy kościele Marjackim.

* **Nauczyciele mogą być członkami komisyj wyborczych.** Wydział oświecenia publicznego województwa śląskiego wydał okólnik, według którego nauczyciele mogą przyjmować godność członków komisyj wyborczych.

* **Przedłużenie okresu uprawnienia bezrobotnych do pobierania zasiłków.** Ministerstwo pracy i opieki społecznej zarządziło na podstawie artykułu 13 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, przedłużenie okresu do pobierania zasiłków do 17 tygodni dla tych **bezrobotnych robotników na całym terenie województwa śląskiego**, którzy do 31 października 1930 r. włącznie wyczerpali lub wyczerpią zasiłki z funduszu bezrobocia.

Znaczy to, że dla wszystkich bezrobotnych, którym w dniu 31 październia br. kończy się ustawowy 13-tygodniowy okres pobierania wsparcia na bezrobocie, przedłużono ten okres o dalsze cztery tygodnie czyli razem do 17 tygodni.

* **Dalsze wydalenia w przemyśle hutniczym.** Zarząd huty Królewskiej ponownie w najbliższych dniach ma zamiar zwolnić 160 robotników. Położenie w hutach żelaza staje się z dnia na dzień fatalniejsze. Mówi się nawet o całkowitem zastawieniu niektórych oddziałów. Władze powinny nareszcie zajrzeć w gospodarkę wielkiego przemysłu, gdyż niezadowolenie wśród szerokich mas robotniczych jest coraz większe.

* **Mianowania w sądownictwie.** Mianowani zostali: Asesor sądowy dr. Jakób Kanarek sędzią sądu powiatowego w Król. Hucie oraz asesor sądowy dr. Józef Nitribitta sędzią sądu powiatowego w Rybniku.

* **Wykrycie afery celnej.** Dnia 16 września br. przytrzymano na granicy półciężarowy samochód, należący do Józefa Bieniasza z Mikulczyc (Śląsk Opolski). Przy bliższem badaniu go okazało się, że posiada on doskonale skrytki na przemyt około 40 kg towaru. W toku dalszych dochodzeń ustalono, że ów Bieniasz był nieoficjalnym spedytorem przemytniczym firmy Wachsmann w Bytomiu, która to firma od swej klienteli z polskiego Górnego Śląska pobierała dodatkowo 20 do 30 procent wartości towaru za dostarczenie go do domu klienta, z pominięciem drogi celnej.

Na podstawie uzyskanych wiadomości i spostrzeżeń, śląska straż graniczna dokonała rewizji u 30 odbiorców firmy Wachsmann, zamieszkałych w Katowicach, Król. Hucie, Siemianowicach i w niektórych miejscowościach sąsiadujących ze Śląskiem. U osób tych skonfiskowano story, firanki, dywany, jedwab itp. Wartość skonfiskowanego towaru jest znaczna. Osoby, u których przemycony towar skonfiskowano, pociągnięte zostały do odpowiedzialności sądowo-karnej.

* **Górnictwo węglowe na polskim Górnym Śląsku w miesiącu sierpniu 1930 r.** Według obliczeń Górnośląskiego Związku przemysłowców górniczo-hutniczych wydobyto w miesiącu sierpniu 1930 r. 2 305 492 tonn węgla. Własne zapotrzebowanie kopalń wynosiło 206 801 tonn. Zbyt węgla przedstawia się jak następuje: Na obszarze polskiego Górnego Śląska 489 703 tonn, do reszty Polski 651 247 tonn, razem w kraju 1 140 950 tonn. Zagranicę wywieziono 951 832 tonn. Całkowity zbyt wynosił 2 092 782 tonn, z tego wywieziono koleją główną 1 709 578 tonn. Kopalnie zażądały do wywozu węgla 192 437 wagonów, które kolej podstawiła wszystkie. Zapas węgla na hałdach wynosił z końcem miesiąca 1 529 907 tonn. Robotników było zatrudnionych 78 471 czyli 843 mniej jak w miesiącu lipcu b. r.

* **Skutki długotrwałych deszczów.** Wskutek ciągłych deszczów siano na łąkach uległo zupełnemu zniszczeniu. Rolnicy są w wielkich kłopotach, gdyż muszą starać się o inną paszę, a brak pieniędzy w rolnictwie jest wielki.

Z Katowickiego

Katowice. (Pocztowcy śląscy na łódź podwodną.) Na ostatniem posiedzeniu zarządu Ligi Morskiej i Rzecznej katowickiego koła pracowników pocztowych i telegraficznych uchwalono ofiarować tysiąc złotych na budowę łodzi podwodnej jako protest przeciwko mowie Treviranusa.

— (Z konsulatu czeskiego.) W tych dniach opuszcza Katowice dotychczasowy wicekonsul czeski pan inżynier Hynek Bruner, którego rząd czechosłowacki odwołuje na jedno z wyższych stanowisk w rządzie centralnym w Pradze.

— (Baczność wyborcy!) Magistrat miasta Katowic zawiadamia, że listy wyborców do sejmu i senatu będą wyłożone w lokalach urzędowych obwodowych komisyj wyborczych od soboty 27 września do piątku 10 października b. r. od godz. 10—12 i od 14—18. Do soboty 11 października można wnosić reklamacje z powodu pominięcia kogoś w spisie wyborców lub zamieszczenia osoby nieuprawnionej.

— (Raporty kontrolne oficerów) rezerwy do pospolitego ruszenia oraz byłych urzędników wojskowych, obowiązanych do raportów kontrolnych, odbędą się w bieżącym roku dnia 4 listopada o godz. 9 rano w Katowicach, w ratuszu, ul. Pocztowa 2. Na obwieszczenia o powołaniu w bieżącym roku do raportów kontrolnych zwraca się uwagę zainteresowanych.

— (Nieszczęśliwy wypadek.) Wskutek załamania się rusztowania przy budowie szkoły technicznej w Katowicach, spadł na bruk robotnik Eryk Katerny z Katowic. Na szczęście doznał on tylko lżejszych obrażeń cielesnych. Okaleczonego umieszczono w szpitalu.

— (Wielka kradzież.) Z mieszkania Matyldy Gregorackiej w Karbowie skradli nieznani sprawcy większą ilość garderoby damskiej i męskiej, pudełko łyżeczek srebrnych, damski zegarek złoty, bransoletkę srebrną, bieliznę damską i męską oraz pościel na łóżka wartości 3000 złotych. Ostrzega się przed nabyciem skradzionych rzeczy.

— (Za krzywoprzysięstwo) odpowiadała przed sądem okręgowym w Katowicach niejaka Matylda Nawratówna ,zaś niejaki Józef Porażewski za namawianie do złożenia fałszywej przysięgi. Sąd po przesłuchaniu kilku świadków skazał Nawratównę na rok ciężkiego więzienia. Porażewskiego zaś na 4 miesiące więzienia.

— (Rabusie przed sądem.) Ludwik Pasternak i Alojzy Szklarek napadli w lipcu b. r. w biały dzień pomiędzy Mysłowicami a Giszowcem niejaką Banasikową, oraz robotnika Sikorę, którym jednak nic nie zrabowali, gdyż przy sobie nic nie mieli. Dalej dokonali jeszcze dwóch napadów rabunkowych pomiędzy Giszowcem a Janowem, oraz w okolicy Wełnowca. Sąd okręgowy w Katowicach skazał każdego z nich na 6 miesięcy więzienia.

Załęże pod Katowicami. (Wóz meblowy w płomieniach.) We wtorek wybuchł pożar w wozie meblowym firmy spedycyjnej Werft przy ul. Wojciechowskiego 46. Wóz uległ częściowemu zniszczeniu. Szkoda wynosi około 8 tysięcy złotych. Pożar spowodowali bezdomni, przebywający we wozie.

Brynów pod Katowicami. (Eksplozja maszynki spirytusowej.) We wtorek rano zdarzyło się tu godne pożałowania nieszczęście. Żona właściciela domu Golika gotowała kawę na maszynce spirytusowej. Nagle buchnęły z maszynki płomienie, przyczem paląca się okowita rozprysła na wszystkie strony. Golikowa, jej mąż oraz ich dziecko, znajdujące się w tej chwili w kuchni, zostali ciężko poparzeni. Golikową i dziecko odwieziono do szpitala miejskiego w Katowicach.

— (Pijany szofer najechał konia.) Dn. 24 bm. najechał samochód osobowy na furmankę niejakiego Pająka z Piotrowic, przyczem koń został ciężko okaleczony. Winę w tym wypadku ponosi szofer, który był pijany.

Chorzów w Katowickiem. (Baczność przed oszustką!) W tych dniach zjawiła się w mieszkaniu Rozalji Szczygłowej pewna niewiasta, która pod pozorem wystarania się o posadę dla córki Sz., wyłudziła od niej płaszcz i suknię czarną. Oszustka ta rzeczy tych do dnia dzisiejszego nie zwróciła. Opis nieznanej kobiety: około 45 lat, wzrost około 150 cm, postać szczupła, twarz chuda, cera biała, brak przednich zębów w górnej szczęce, ubrana w granatowy kostjum, wymawia słowa przez nos. Oszustkę oddać należy w ręce policji.

Siemianowice w Katowickiem. (Za działalność antypaństwową) odpowiadali przed sądem okręgowym w Katowicach robotnicy Edmund Rajczak, Robert Głąb i Emanuel Celuszka z Siemianowic. Oskarżony Rajczak był pomocnikiem posła Wieczorka, to też organizował wiece komunistyczne na Górnym Śląsku, głoszące podczas przemówień hasła antypaństwowe. Reszta rozdawała z polecenia posłów Wieczorka i Komandra odezwy wśród bezrobotnych w Siemianowicach, w których nawoływano do obalenia obecnego ustroju państwa

polskiego w drodze rewolucji. Sąd po przesłuchaniu kilku świadków skazał majczaka na rok więzienia, Głąba i Celuszkę każdego na 6 miesięcy więzienia.

— (Kurs handlowy.) W dniu 1 października zostanie otwarty w Siemianowicach koncesjonowany przez wydział oświecenia publicznego 8-miesięczny kurs handlowy. Nauka odbywać się będzie w godzinach wieczornych. Wpisy na kurs odbędą się w dniach 27, 29 i 30 października od godziny 6 do 7 wieczorem w lokalu szkoły im. H. Sienkiewicza przy ulicy Dąbrowskiego 13.

— (Poprawa położenia w górnictwie.) Szyby „Ficinus“ i „Richter“ w Siemianowicach zamierzają, począwszy od 1 października, powiększyć załogę o 250 ludzi. Jednorazowa świętówka w tygodniu ma być zatrzymana aż do zupełnego wywozu hałd, które wynoszą na szybie „Richter“ około 70 tysięcy tonn, a na szybie „Ficinus“ około 8 tys. tonn.

— (Ofiara pracy.) Na polu północnem szybu „Richter“ został ciężko okaleczony zatrudniony na filarze nasypacz Józef Myszała. Umieszczono go w szpitalu brackim.

— (Kradzież). Zamężnej Franciszce Czokowej z Bobrku skradł nieznany mężczyzna torebkę ręczną z zawartością 20 mk. niem. i kartę cyrkulacyjną. Kradzież została popełniona w podwórzu jej matki, zamieszkałej przy ulicy Kopernika 6.

Z Król. Huty

Królewska Huta. (Poświęcenie sztandaru.) W niedziele, dnia 28-go września br. urządza Towarzystwo Polek w Król. Hucie poświęcenie sztandaru. Zarząd uprasza wszystkie koła o jak najliczniejsze wzięcie udziału w tej uroczystości.

— (Z życia abstynentów.) W niedzielę 21 września r. b. urządziło Katolickie Koło Abstynentów w Król. Hucie na salce Zw. metalowców ZZP. uroczyste zebranie ku czci św. Augustyna przy udziale 120 osób. Po zagajeniu zebrania przez prezesa pana Łebka, oddano hołd ś. p. ks. Infułatowi Kapicy, apostołowi wstrzemięźliwości na Śląsku, przez powstanie z miejsc. Następnie bardzo serdecznie witano nowego patrona Wiel. ks. Lubinę, który wygłosił referat o św. Augustynie. Zabrał głos prezes zarządu okręgowego ks. radca Czempiel, który wskazał na istotę i potrzebę ruchu abstynenckiego, wyrażając przytem zadowolenie, iż Katolickie Koło Abstynentów w Król. Hucie rozwija się pomyślnie, poczem odebrał od 26 nowych członków ustne przyrzeczenie nieużywania napojów alkoholowych i zachęcił ich do wytrwania przy idei abstynenckiej. W czasie zebrania przygrywała orkiestra smyczkowa, śpiewano różne pieśni, wygłoszono kilka deklamacyj, monologów i dialogów, składano życzenia i wznoszono okrzyki z okazji imienin ks. radcy Czempiela i prezesa p. Łebka. Również odbyła się amerykańska licytacja.

— (Samochód w płomieniach.) W podwórzu posiadłości przy ulicy Hajduckiej 21 zapalił się wskutek krótkiego spięcia w motorze samochód osobowy kupca Czesława Kończaka. Ogień zniszczył częściowo karoserją samochodu, resztę wozu uratowała straż ogniowa.

— (Nie wykupili weksli.) Policja przytrzymała w Królewskiej Hucie małżeństwo Izraela i Blumę Kornfeldów z Sosnowca za oszustwo. Wymienieni pobrali od kupca Noego Minzego większą ilość towaru za kwotę 5 tysięcy złotych, którą uregulowali wekslami. Następnie towar sprzedali, pieniądze zatrzymali dla siebie, zaś weksli nie wykupili. Oszukańczą parkę małżeńską umieszczono w aresztach policyjnych aż do ukończenia dochodzeń.

— (Ujęcie szajki złodziei kolejowych.) W tych dniach przytrzymała policja w Chorzowie Kazimierza Guzego z Piekar Wielkich, Hermana Szretera i Ludwika Działacha z Królewskiej Huty, oraz Jana Działacha z Tarnowskich Gór, których odstawiono do tutejszego więzienia sądowego. Aresztowanym udowodniono cały szereg kradzieży kolejowych, dokonanych w miesiącach lipcu i sierpniu na terenie powiatu katowickiego, jak również i kilka kradzieży z włamaniem, dokonanych w Maciejkowicach.

Z Świętochłowickiego

Hajduki Wielkie w Świętochłowickiem. (Rejestracja rocznika 1910.) Urząd gminny w czasie od 1 do 8 października będzie przeprowadzał rejestrację rocznika 1910 do listy poborowej. Wszyscy mężczyźni, urodzeni w roku 1910, winni zgłosić się w oznaczonych dniach wraz z dokumentami tożsamości itd. w biurze wojskowem, pokój nr. 11. W dniu 9 października odbędzie się rejestracja tych, którzy z jakiejkolwiek bądź przyczyny nie zostali jeszcze zarejestrowani do listy poborowej.

— (Nieszczęśliwy wypadek.) Na tutejszym dworcu osobowym spadł ze schodów niejaki Franciszek Kulik z Królewskiej Huty, przyczem doznał pęknięcia czaszki, a nadto złamania prawego obojczyka i potłuczenia prawej ręki. Nieszczęśliwemu udzielono na miejscu pierwszej pomocy, a następnie odstawiono go w stanie nieprzytomnym do szpitala miejskiego w Królewskiej Hucie.

Lipiny w Świętochłowickiem. (Wykolejenie wagonów.) Dnia 23 b. m. na torze kolejowym przy Kolonji Kolejowej urwały się trzy wagony, naładowane koksem, które się wykoleiły. Dwa wagony zostały doszczętnie zniszczone. Wypadków w ludziach nie było.

Łagiewniki w Świętochłowickiem. (Pożar.) Wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem przez dzieci wybuchł dnia 24 b. m. przed południem pożar w mieszkaniu Turonia na kolonji Hubertusa. Wyrządzona przez pożar szkoda jest znaczna.

Piekary Wielkie w Świętochłowickiem. (Obawa dalszego rozszerzania się tyfusu.) Jak donosiliśmy, tyfus brzuszny zaraził ogółem przeszło 40 osób. Zdarzają się wypadki, że mieszkańcy nie zgłaszają wypadków zarazy w urzędzie okręgowym, wobec czego istnieje poważna obawa dalszego rozszerzania się tej niebezpiecznej choroby. Wszystkie zachorzenia należy bezzwłocznie zgłaszać w wyżej wymienionym urzędzie, aby nastąpić mogło natychmiastowe oddzielenie chorego, gdyż tylko w ten sposób możliwą będzie szybka likwidacja zarazy. Wybuch tyfusu prawdopodobnie nie nastąpił z powodu zakażonej wody w studniach piekarskich, gdyż woda ta jest badana regularnie przez państwową stację badawczą w Bielsku. Raczej przypuszczać należy, że tyfus brzuszny przywleczony został do Piekar przez handlarzy mlekiem i innymi produktami. Zakazana jest sprzedaż na targach w Piekarach maślanki, owoców itd.

Brzozowice w Świętochłowickiem. (Protest przeciwko niemieckim zakusom.) Na posiedzeniu rady gminnej w dniu 17 września 1930 roku uchwalono na wniosek naczelnika gminy p. Krupy protest przeciwko zakusom niemieckiego ministra Treviranusa na granice państwa polskiego. Radni uchwalili wniosek solidaryzujący się z całą protestującą Polską. Zaznaczyć należy, że na posiedzeniu dwaj radni niemieccy nie byli obecni. Oprócz powyższej uchwały załatwiono kilka spraw lokalnych.

Kamień w Świętochłowickiem. (Najechanie samochodem.) Dnia 22 b. m. w samo południe najechał na ulicy Głównej samochód półciężarowy na 5-letniego Henryka Tyczkę, który na szczęście odniósł lekkie obrażenia ciała. Winę w tym wypadku ponosi sam chłopiec, który wpadł pod samochód, bawiąc się na ulicy z innemi dziećmi.

Z Pszczyńskiego

Pszczyna. (Szkody, wyrządzone przez zwierzynę.) W maju i czerwcu bież. roku rozmnożyły się w powiecie bażanty i kuropatwy, które wyrządzają wielkie szkody szczególnie na polach, sąsiadujących z lasami księcia pszczyńskiego. Również sarny wyrządzają wielkie szkody na polach chłopskich. Wskazanem byłoby, żeby rolnicy jednomyślnie wystąpili z żądaniami do dyrekcji dóbr książęcych o wypłacenie odpowiedniego odszkodowania. Tutaj kółka rolnicze mają wdzięczne pole działania.

— (Starzec przed sądem.) W dniu 12 czerwca br. zniszczył pożar szopy i chlewy, należące do klasztoru SS. Boromeuszek w Pszczynie. Ogień powstał przez rzucenie niedopalonej zapałki w słomę przez starca Załudzkiego, żyjącego w przytułku dla starców. Załudzki odpowiadał za to przed sądem powiatowym, który skazał go na 2 miesiące więzienia z zawieszeniem kary na przeciąg roku.

Paniowy w Pszczyńskiem. (Kradzież z włamaniem.) W nocy na 23 bm. włamali się nieznani sprawcy do mieszkania nadinspektora rolniczego Proksza i skradli kurtkę skórzaną, wartości 80 złotych. Proksz spłoszył włamywaczy, którzy podczas ucieczki zgubili broń palną z nabojami.

Z Rybnickiego

Rybnik. (Ostrzeżenie przed podejrzanym handlarzem.) Po wioskach pow. rybnickiego uwija się podejrzany osobnik, oferujący na sprzedaż dębowe krzyże, na których rzekomo ma być figura z surowej porcelany. Osobnik ten, najczęściej pijany, wyłudza od kobiet, zazwyczaj pieniądze, które natychmiast przepija. Onegdaj zjawił się pijaczyna w osiedlu p. Pukowcowej w Wilchwie i korzystając z nieuwagi gospodyni, ukradł jej z teczki 150 zł, poczem ulotnił się w niewiadomym kierunku. Ostrzegamy tą drogą wszystkich przed podejrzanym handlarzem dewocjonalij. Przy zetknięciu się z nim należy bezzwłocznie odstawić go do najbliższego posterunku policji. Prawdopodobnie nazywa się Ignacy Mucha.

— (Przeglądajcie spisy wyborców!) Od soboty 27 września do 10 października we wszystkich gminach i miastach naszego powiatu wyłożone będą listy wyborcze do publicznego wglądu. Każdy wyborca winien zbadać w urzędzie gminnym (po miastach w lokalach urzędowych obwodowych komisyj wyborczych), czy na liście wyborczej jest zapisany i to nietylko sam, lecz bliskie otoczenie, jak: bracia, siostry, matki, ojcowie, krewni, koledzy itd. Do 11 października można wnosić reklamacje z powodu pominięcia kogoś w spisie wyborców lub zamieszczenia osoby, nieuprawnionej do głosowania.

Niedobczyce w Rybnickiem. (Kradł w kościele ofiary.) W kościele parafjalnym przytrzymano 19-letniego Ryszarda Neldnera w chwili, kiedy w zakrystji wyłamywał wieko od skarbonki. Przytrzymany ma więcej podobnych kradzieży na sumieniu. Odstawiono go do więzienia w Rybniku.

Pszów w Rybnickiem. (Krowa zabita przez prąd elektryczny.) Pewien rolnik z Pszowa, wracając do domu z krową, nie zauważył zwieszających się drutów elektrycznych. Krowa nastąpiła na druty i została zabita na miejscu.

— (Pożar.) Dnia 23 bm. spalił się dach domu mieszkalnego Józefa Janety. Ogień powstał wskutek wadliwej budowy komina. Szkoda wynosi około 12 tysięcy złotych.

Ruptawa w Rybnickiem. (Założenie Stow. Młodzieży Polskiej.) W salce miejscowej szkoły powszechnej odbyło się w ubiegłą niedzielę zebranie młodzieży. Po referacie komendanta związkowego p. Karugi z Król. Huty, przystąpiono do założenia Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej oraz do wyboru zarządu. Protektorat przyjął miejscowy proboszcz ks. Kulik, patronat przyjęli kierownik szkoły Sitek i nauczyciel Lose. Prezesem został wybrany p. Wiktor Trzaskalik. Nowe towarzystwo liczy około 40 członków.

Gołkowice w Rybnickiem. (Pożar.) Dnia 21 września o godzinie 2.45 rano wybuchł pożar w stodole Ludwika Grygierka, który zniszczył doszczętnie cały budynek wraz z tegorocznym biorem i maszynami rolniczemi. Szkoda wynosi około 5000 złotych. Przyczyny pożaru nie ustalono.

Brzezie w Rybnickiem. (Członkowie komisji wyborczej.) Starosta p. Wygleda mianował do komisji wyborczej do wyborów do sejmu i senatu na okręg wyborczy Brzezie następujących członków: Szymańskiego Kazimierza, kier. szkoły i Solicha Maksymiljana, robotnika; zastępców: Kuczerę Wincentego, dozorcę fabryki i Manderę Józefa, kupca.

Z Tarnogórskiego

Tarn. Góry. (Święto 3. pułku ułanów.) Uroczystość dziesięciolecia 3. pułku ułanów w Tarnowskich Górach odbyła się w obecności licznych delegacyj pułków, dowódcy O. K. Kraków generała Łuczyńskiego, wojewody Grażyńskiego, starosty Bocheńskiego i innych. Po Mszy św. polowej na placu przed koszarami odbyła się defilada, a następnie obiad, w czasie którego przemwiali między innymi wojewoda Grażyński i generał Łuczyński. Marszałek Piłsudski nadesłał depeszę gratulacyjną.

Giełda.

Warszawska giełda pieniężna

w dniu 25 września 1930 r.

Dolar amerykański 8.89 zł. Funt szterlingów angielskich 43.25 zł. 100 franków francuskich 34.94 zł. 100 szylingów austrjackich 125.62 zł. 100 koron czeskich 26.41 zł. 100 franków szwajcarskich 172.65 zł. 100 belgów belgijskich 124.09 zł. 100 guldenów gdańskich 172.96 zł.

Giełda zbożowa w Poznaniu

w dniu 24 września 1930 r.

Żyto 17.50—18.50. Pszenica 25.25—27.00. Jęczmień przemiałowy 19.00—21.50. Jęczmień browarowy 25.50—27.50. Owies 17—19. Mąka żytnia 65-procentowa 28.50. Mąka pszenna 65-procentowa 46 do 49. Otręby żytnie 11.50—12.50. Otręby pszenne 14—15. Otręby pszenne grube 16—17. Rzepak 47 do 49. Groch Victoria 32—37. Słoma prasowana 2.40—2.70. Siano luźne 7.25—8.00. Siano prasowane 8.40—9.40. Wobec w dalszym ciągu zmniejszonej podaży tendencja na rynku uspokaja się.

Ceny targowe w Katowicach

w dniu 25 września 1930 r.

Masło wiejskie za 1 funt zł 2.40—2.60. **Masło mleczarniane** za 1 funt 2.70—2.90. **Jaja** sztuka 0.17 do 0.25. **Twaróg** za 1 funt 0.70—0.80. — **Mięso:** Wieprzowina za 1 funt 1.40—1.70. Wieprzowina bez dokładki (kotlety) 1.80—2.00. Wołowina 1.40 do 1.60. Cielęcina 1.20—1.60. Skopowina 1.50 do 1.80. Okrasa świeża 1.40—1.50. Okrasa wędzona 1.70—2.00. Łój 1.20—1.40. Smalec holenderski 1.80. Smalec amerykański 2.00. — **Jarzyny:** Kapusta biała (główka) 0.10—0.30. Kapusta żelazna za 1 funt 0.10—0.50. Marchew (wiązka) 0.30—0.50. Kalarepa (wiązka) 0.40—0.60. Cebula za 1 funt 0.15 do 0.20. Pomidory za 1 funt 0.20—0.40. Kalafiory sztuka 0.20—0.60. Fasola biała za 1 funt 1.00 do 1.20. Fasola zielona za 1 funt 0.40—0.60. Ogórki 0.20—0.50. **Kartofle** za centnar (50 kg) 5.00. Kartofle 20 funtów 1.00. Szpinak za 1 funt 0.30—0.80. Włoska kapusta główka 0.20—0.50. — **Owoce.** Gruszki doborowe za 1 funt 1.20—1.60. Gruszki II gatunek za 1 funt 1.00—1.10. Jabłka doborowe za 1 funt 0.80—1.00. Jabłka do gotowania za 1 funt 0.30—0.50. Śliwki dobrowe za 1 funt 0.90—1.00. Śliwki II gatunek za 1 funt 0.60—0.80. Grzyby prawdziwe za 1 funt 0.10—0.15. Kurki za 1 funt 0.80—1.00. Maślaki za 1 funt 0.40—0.60. — **Drób:** Gołębie 1.00—1.40. Gołębięta 1.20—1.40. Kury 4.00 do 5.00. Kurczęta 1.75—3.00. Kaczki 2.50—6.00. Gęsi 8.50—13.00. Indyki 10.00—13.00. Gęsi tuczone 24.00—34.00.

Dowóz średni; obrót również. Ceny wzrosły za jaja, owoc i drób.

Ceny za produkty rolne

z dnia 23 września 1930 r.

(Podane przez firmę „Raiffeisen“, hurtownia towarów, Katowice, ul. Gliwicka 3).

Za 100 kg: żyto krajowe zł 22.00—23.00, żyto na wywóz 24—25.00, pszenica krajowa 34—35.00, pszenica na wywóz 39.00—40.00, jęczmień na wywóz (zależnie od jakości) 28.00—32.00, owies krajowy 23.00—24.00, owies na wywóz 25.00—26.00.

Pasze treściwe za 100 kg loco stacja odbiorcza (przy ilościach pełnowagonowych): makuch słonecznikowy 48 proc. zł. 30.00—31.00, makuch słonecznikowy 46 proc. 28.00—29.00, makuch lniany 37.00—38.00, makuch rzepakowy 27.00—28.00, otręby żytnie 14.00 do 15.00, otręby pszenne zwykłe 16.00—17.00, otręby pszenne średnio-grube 17.00 do 18.00, słoma prasowana żytnia 5.75, słoma prasowana pszenna 5.76, słoma prasowana owsiana 5.75, siano łąkowe prasowane lub luzem 12.50 do 13.50. Usposobienie spokojne.

Wyrok śmierci na 3 komunistów.

Lublin. W dniu 24 b. m. lubelski sąd okręgowy rozpatrywał sprawę Symchy z Sosnowca, Kagana Abrahama i Niebieskiego Abrahama, oskarżonych o wykonanie w dniu 31 maja b. r. w Radzynie wyroku śmierci na osobie Dawida Siedlarza, członka komunistycznej partji polskiej. Sąd wydał wyrok, skazujący wszystkich trzech oskarżonych na karę śmierci przez powieszenie. Obrona zapowiedziała wniesienie apelacji.

Nadmienić należy, że Siedlarza zamordowano w ohydny sposób, zadając mu 23 ran kłótych. Wymienieni skazani po wykonaniu wyroku mieli zapewnioną ucieczkę do Rosji sowieckiej, zaś rodziny ich pełne zabezpieczenie materjalne przez komunistyczną partję polską. (PAT.)

SPORT.

Bieg do Polskiego Morza.

Bieg do Polskiego Morza odbędzie się w czasie od dnia 1-go do 5 października r. b. na dystansie 937 klm. **Warszawa—Gdynia—Warszawa.** Protektorat objął minister E. Kwiatkowski. Imponujący bieg ten zapowiada się nadzwyczajnie, wzbudzając wielkie zainteresowanie we wszystkich sferach społeczeństwa polskiego, tem więcej, że myśl te z uznaniem poparł **Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego** oraz **Związek Obrony Kresów Zachodnich.** Praca organizacji biegu wre w całej pełni, jak również napływają zapisy czołowych asów kolarstwa polskiego.

Po szczegółowem opracowaniu imponujący wyścig ten wynosić będzie 937 klm., trasa prowadzi: dnia 1. X. Warszawa — Grudziądz 241 klm., 2. X. Grudziądz — Gdynia 198 klm., 3. X. Gdynia — dzień odpoczynku, 4. X. Gdynia — Toruń 244 klm., 5. IX. Toruń — Warszawa 234 klm. Wobec dopuszczenia jeźdźców tylko na rowerach krajowych, ruchliwa Liga Samowystarczalności Gospodarczej ogromnie zainteresowały się tymi wyścigami.

Na czele listy zgłaszających się zawodników figurują **mistrz Polski Stefański Warszawa, oraz wicemistrz Polski Włokas Żory Górny Śląsk.**

Wyścig uwieńczony będzie zbrataniem się kolarstwa polskiego z Morzem Polskiem.

Walka o „Dianę".

Stan walk o „Dianę" Państw. Urz. W. F. w **roku bież.** przedstawia się po trójboju jak następuje: 1) Grażyna (Warszawa) 152 pkt., 2) A. Z. S. Warszawa 123 pkt., 3) **Stadjon Król. Huta 78 pkt.,** 4) Legja i A. Z. S. Poznań po 26 pkt., 5) Sokół Pabjanice 25 pkt., 6) **Roździeń-Szopienice 19 pkt.,** a dalej Makabi Wilno, Polonia i Ł. K. S. po 13 pkt., Warta 12 pkt., Makabi Warszawa 10 pkt., Sokół Bydgoszcz i **Kolejowe P. W. Katowice po 8 pkt.,** A. Z. S. Lwów 6 pkt. Ogólna punktacja **od r. 1927** jest następująca: 1) A.Z.S. Warszawa 554 pkt., 2) Grażyna 526 pkt., 3) Cracovia 326 pkt., 4) **K. S. Roździeń-Szopienice 165 pkt.,** 5) Legja 142 pkt., 6) A. Z. S. Poznań 91 pkt., 7) **Stadjon Król. Huta 78 pkt.,** 8) Makabi Kraków 75 pkt., 9) Warta 71 pkt., 10) **Kolejowe P. W. Katowice 70 pkt.,** a dalej **Śląski Klub Lekkoatletyczny Katowice** 48 pkt., Sokół Pabjanice 46 pkt., Makabi Wilno 42, Ł. K. S. Polonia 33 pkt., Warszawianka 32 pkt., Makabi Warszawa 17 pkt., **K. S. „06" Katowice 11 pkt., i t. d.**

W roku bieżącym pozostał jeszcze: **pięciobój (Król. Huta) 5. X. i bieg na przełaj (Król. Huta 12. X.)** W roku przyszłym pięcioletnia walka o Dianę zostanie ukończona.

Odpowiedzi redakcji

J. J. Piasek. 100.000 marek polskich z października 1922 roku równają się 71 zł, 250.000 marek polskich z kwietnia 1923 roku 29 zł, 1.000.000 marek polskich z sierpnia 2.90 zł, 100.000.000 marek niemieckich z stycznia 1924 r. nie mają żadnej wartości.

F. M. Grzawa. 20.000 marek niemieckich z lutego 1922 roku równają się 646 złotym, 500 marek niemieckich z lipca 7.15 złotym, 1000 marek niemieckich 5.60 złotym, 55.000 marek niemieckich z listopada 71.50 złotym.

Z. D. Frydek. 20 marek niemieckich z lutego 1918 równają się 16.50 zł, 800 marek polskich z sierpnia 1919 r. 136 złotym, 120 marek niemieckich z listopada 1920 roku 10.92 złotym, 10.000 marek niemieckich z stycznia 1922 roku 357 złotym.

M. K. Debieńsko Wielkie. 1. Żona bez wiedzy męża nie może podzielić majątku swego. 2. Mąż może podzielić posiadłość swoją bez wiedzy żony. W każdym razie należy zwrócić się do notarjusza.

Nr. 101. Chropaczów. Należy stawić uzasadniony wniosek do urzędu okręgowego o umieszczenie syna w zakładzie wychowawczym.

M. K. Wartogłowiec. Według artykułu 142. ustęp 7. ustawy o opłacie stemplowej, jest wniosek Pana wolny od opłaty stemplowej. Jeżeli urząd skarbowy nie może rozstrzygnąć sprawy, natenczas powinien zwrócić się do wydziału skarbowego województwa śląskiego w Katowicach.

W. F. Radoszowy. Z powodu tak małej kwoty, około 1.— złotego, którą otrzymałby Pan za swoją 4-proc. państwową pożyczkę premjową z roku 1920 w wartości 1000 marek polskich, nie opłaci się czynić starania o zamianę. Koszta przewyższają wartość premjówki.

P. M. Górki. Należy stawić wniosek do urzędu okręgowego o ukaranie sąsiada za to, że gęsi i kury jego wyrządzają Panu wielką szkodę. Truć gęsi i kur sąsiada nie wolno.

E. S. Zazdrość. Przeciwko orzeczeniu Wyższego Urzędu Ubezpieczeń w Mysłowicach należy stawić wniosek o rewizję sprawy, celem przyznania renty wypadkowej do wojewódzkiego urzędu ubezpieczeń w Katowicach.

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

Repertuar.

Piątek, dnia 26 bm. „Dar poranka" (premjera) o godz. 19.30.

Sobota, dnia 27 bm. „Dar poranka" o godz. 19.30.

Niedziela i poniedziałek Teatr Polski nieczynny.

Wtorek, dnia 30 bm. „Opowieści Hoffmanna" o godz. 19.30.

Teatr Polski na prowincji.

Piątek, dnia 26 bm. „Skalmierzanki", Rybnik, o godz. 19.30.

Sobota, dnia 27 b. m. „Skalmierzanki", Król. Huta o godz. 15.30 i 19.30.

Niedziela, dnia 28 bm. „Dar poranku", Tarnowskie Góry, o godzinie 19.30.

Niedziela, 28 bm. „Madame Butterfly", Pszczyna", o godz. 19.30.

Niedziela, 28 bm. „Skalmierzanki", Mysłowice, o godz. 19.30.

Poniedziałek, 29 bm. „Skalmierzanki", Nowy Bytom" o godz. 19.30.

Środa, dnia 1 października „Opowieści Hoffmanna", Król. Huta, o godzinie 19.30.

Kto wygrał?

W czternastym dniu ciągnienia 5-ej klasy 21-ej polskiej loterji państwowej, główniejsze wygrane padły na numery następujące:

60 000 zł na Nr. 1265.

Po 20 000 zł na N-ry 115204 124734.

Po 10 000 zł na N-ry: 15610 135387 199627.

Po 5000 zł na N-ry: 9039 44117 130800 133330 154327.

Po 3000 zł na N-ry: 78740 99585 171539 196070.

Po 2000 zł na N-ry: 21628 40763 102923 115264 129687 139638 149695 156069 165169 171297 177330 185214.

Po 1000 zł na N-ry: 14880 17894 19158 20828 40803 47464 79380 97449 110749 117784 118657 133107 148874 152586 170613 173775 175868 184361 191345 197914 204356 206588.

Po 600 zł na N-ry: 5318 13896 25861 37517 48966 49223 51428 54194 55972 59709 62920 91035 94116 105388 114101 120267 121554 126391 128922 130209 142539 161570 164305 169266 179279 185968 187589 189950 194018 199827 200329 205043.

Sprawy towarzystw.

Chropaczów. W dniu 2 października b. r.o godz. 2 na salę pana Norasa, „Dom Związkowy", zwołuje zarząd górniczych i hutniczych inwalidów, wdów i sierot zebranie filji Chropaczów. Jest obowiązkiem wszystkich członków przybyć na to zebranie.

Królewska Huta. W niedzielę, dnia 28 września b. r. o godzinie 5 po południu odbędzie się zebranie Stowarzyszenia Mężów Katolickich przy parafji św. Barbary w lokalu rzeźni miejskiej.

Program radjowy.

Sobota, 27 września 1930 r.

Katowice, fala 408,7: 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. — 12.05 Koncert z płyt gramofonowych. — 13.00 Komunikat meteorologiczny. — 16.00 Komunikaty. — 16.20 Koncert z płyt gramofonowych. — 17.25 Skrzynka pocztowa radjostacji katowickiej dla dzieci. — 18.00 Program dla dzieci z Warszawy. — 19.00 Codzienny odcinek powieściowy. — 19.15 Rozmaitości. — 19.30 Odczyt: „Poprzednicy radja". — 20.00 Intermezzo muzyczne. — 20.15 Muzyka lekka z Warszawy. — 22.00 Feljeton p. t. „Konfraternia św. Michała w Gandawie". — 22.15 Komunikat meteorologiczny. — 23.00 Muzyka taneczna.

Warszawa, fala 1.395.3: 19.40 Przegląd prasy krajowej. — 12.10 i 16.20 Muzyka z płyt gramofonowych. — 17.35 Skrzynka pocztowa. — 18.00 Program dla dzieci starszych. — 19.20 Płyty gramofonowe. — 20.15 Muzyka lekka. — 22.00 Feljeton i komunikaty. — 23.00 Muzyka taneczna.

Kraków, fala 314.1: 11.40 i 12.10 Transmisje z Warszawy. — 16.15 Koncert z płyt gramofonowych. — 17.35 Odczyt. — 18.00 Program dla dzieci z Warszawy. — 19.20 Przegląd polityki zagranicznej. — 20.15 Muzyka lekka. — 22.30 Koncert z płyt gramofonowych. — 23.00 Muzyka taneczna. — 24.00 Hejnał z wieży Marjackiej.

Wrocław, fala 325; **Gliwice,** fala 258: 16.00 Lekki koncert radjoorkiestry. — 18.25 Płyty gramofonowe. — 19.30 Muzyka gramofonowa. — 20.30 Wesoły program. — 22.35 Muzyka lekka i taneczna.

Berlin, fala 418: 14.00 Płyty gramofonowe. — 16.30 Płyty gramofonowe. — 17.00 Sceny z „Tkaczy" Hauptmanna. — 18.30 Występ wiolonczelisty Edmunda Kurtza. — 19.30 Koncert popularny. — 21.00 Józef Plaut przy mikrofonie. Następnie muzyka taneczna.

Wiedeń, fala 516.3: 11.00 Orkiestra. — 13.10 Płyty gramofonowe. — 15.20 Koncert. — 17.30 i 18.30 Odczyty. — 19.30 Występ śpiewaczy. — 20.35 Operetka w trzech aktach „Piękna Helena".

Niedziela, 28 września 1930 r.

Katowice, fala 408.7: 10.15 Nabożeństwo z katedry poznańskiej. — 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. — 12.05 Koncert z płyt gramofonowych. — 13.00 Komunikat meteorologiczny. — 15.00 Ks. dr. Bolesław Rosiński: „Wiedza i wiara". — 15.20 Odczyt: „Szkodniki zbożowe w jesieni i ich zwalczanie". — 15.40 Koncert popularny z udziałem Tria Polskiego Radja w Katowicach. — 17.05 „Na szachownicy" (A. Moszkowski). — 17.25 Koncert orkiestry dętej z Warszawy. — 18.45 Rozmaitości. — 19.05 Wiadomości przyjemne i pożyteczne z Warszawy. — 19.25 „Bery i bojki śląskie" — Karlik z Kocyndra (Prof. St. Ligoń). — 20.00 Kwadrans literacki z Warszawy. — 20.15 Muzyka operowa z Warszawy. — 22.00 Feljeton harcerski. — 22.15 Komunikat meteorologiczny oraz komunikaty sportowe. — 23.00 Muzyka taneczna.

Poniedziałek, 29 września 1930 r.

Katowice, fala 408.7: 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. — 12.05 Koncert z płyt gramofonowych. — 13.00 Komunikat meteorologiczny. — 15.50 Odczyt z Warszawy. — 16.15 Komunikaty. — 16.35 Koncert z płyt gramofonowych. — 17.35 Wł. Włosik: Pogadanka z działu: „Ogrodnik śląski". — 18.00 Koncert popularny z udziałem Tria Polskiego Radja w Katowicach. — 19.00 Codzienny odcinek powieściowy. — 19.15 Rozmaitości. — 19.30 Dr. Kazimierz Załuski: „Co się będzie działo na śląskim torze łyżwiarskim". — 20.00 Komunikaty strażactwa śląskiego. — 20.05 Intermezzo muzyczne. — 20.15 Muzyka lekka z Warszawy. — 22.00 Feljeton z Warszawy. — 22.15 Komunikat meteorologiczny — 23.00 Muzyka taneczna.

Z ostatniej chwili.

Posiedzenie sejmu śląskiego w sobotę.

Kancelarja sejmu śląskiego donosi, że posiedzenie plenarne sejmu śląskiego odbędzie się w sobotę, dnia 27 b. m. o godz. 15 po poł. Na porządku dziennym obrad znajduje się drugie czytanie budżetu.

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik", spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiedzialny: Franciszek Godula w Król. Hucie.

Bilans z dnia 30 czerwca 1930 r.

Stan czynny	zł.	gr.	Stan bierny	zł.	gr.
Gotówka w kasie . . .	3 639	30	Dywidenda nieodebrana .	799	08
Gotówka w banku . . .	517	00	Dywidenda do wypłacenia	18 250	00
Gotówka w P. K. O. . .	80	13	Udziały członkowskie . .	18 806	70
Towary po cenie zakupu .	57 354	71	Fundusz zasobowy . . .	28 088	83
Nieruchomości:			Fundusz specjalny . . .	21 753	27
a) dom w Michałkowicach	28 800	00	Fundusz utrzymania		
b) dom w Bytkowie . .	12 150	00	nieruchomości	10 037	47
Ruchomości		30	Czysty zysk	4 806	09
	102 541	44		102 541	44

Na rok 1929/30 przeszło 846 członków. W ciągu roku przystąpiło 19, wystąpiło 27 członków. Na rok 1930/31 przechodzi 838 członków.

Michałkowice, dnia 24 września 1930 r.

Stowarzyszenie Spożywcze w Michałkowicach

spółdz. zarej. z ogran. odpow.

Weber Duda Malordy

Oszczędzajcie!!

na czarną godzinę i dla zapewnienia sobie starości.

Najpewniej i najkorzystniej ulokujesz swe oszczędności w

BANKU LUDOWYM

sp. z nieogr. odp.

w Wielk. Hajdukach, Ratuszowa 2.

Wypożyczamy darmo skarbonki.
Wydzierżawiamy safes (schowki).

ZASIĘG nowej EKRADYNY model 1930/31

zadowoli najbardziej wymagającego radjosłuchacza.

JUZ SIĘ UKAZAŁY NOWE TYPY.

a mianowicie:

4-o lampowy odbiornik do sieci prądu zmiennego, 4 LS/2A z piątą lampą prostowniczą i
4-o lampowy odbiornik do akumulatora i baterji 4 LS/2D
Katalogi bezpłatnie.

POLSKIE ZAKŁADY MARCONI S. A.

Zarząd i Fabryka: Warszawa, ul. Narbutta 29

Oddziały: Warszawa, Marszałkowska 142
Łódź, Piotrkowska 84
Lwów, Akademicka 14.

Do nabycia **w Katowicach** w firmie:

Materj. instal. i aparaty elektr.
KAHLE i CLESS, Następca, ul. 3 Maja 17.

Łaskawem względom Szan. Publiczności poleca się:

Aleksy Waldberg, zegarmistrz

Rybnik

róg placu Wolności naprzeciw starego kina.

Fachowiec od roku 1900. Specjalista w zegarnictwie **zegarów wieżowych** jak i **skomplikowanych zegarków kieszonkowych.** Regulowanie podług chronometra.

Mam także na składzie zegarki znanych światowych marek, pierścionki ślubne, artukuły biżuteryjne, podarki na różne okoliczności. **Nowowprowadzony dział wyrobów optycznych.** Okulary według przepisu lekarza.

Urzędnikom, którzy się wylegitymują co do osoby i zajmowanego stanowiska, daję na odpłaty na dogodnych warunkach.

Baczność! Kupujący meble!

Dom Meblowy „HEROS"

Katowice 3 Maja 23

sprzedaje:

sypialnie, jadalnie, pokoje męskie :-: garnitury klubowe i salonowe :-: **urządzenia kuchenne,** pojedyncze meble, **wyroby tapicerskie**

każdemu bez poręczyciela

na dotychczas niebywałych na Górnym Sląsku warunkach płatności.

Raty od zł. 10.- Raty od zł. 10.-

Za gotówkę 15% rabatu.

Zlecenia z prowincji załatwia się odwrotnie.

15 lat gwaranc. **Na raty** miesięcznie **20 zł.**

Dominik Smaczny
Król. Huta, 3-go maja.

Harmoniki, skrzypce, mandoliny, gramofony zegarki, brzytwy itd. tanio. Katalog ilustrowany 15 gr.

Karmelicki Dom Wysyłkowy
Poznań
Wały Król. Jadwigi 11.

Siemianowice (Śląskie).

Bank Ludowy

spółdzielnia z odpowiedzialn. nieogr.

w Siemianowicach (Sląskich)

Zastępstwo Banku Polskiego

przyjmuje **oszczędności**

udziela **pożyczek**

i załatwia wszelkie czynności bankowe.

Zioła lecznicze według przepisów sławnych lekarzy, przeciw chorobom żołądka, kiszek, płuc, nerwów, wątroby, nerek, pęcherza — hemoroidom — upławom, obstrukcji, kamieniom żółciowym, kaszlowi, astmie, bledni-cy, sklerozie, artretyzmowi, reumatyzmowi etc. Ządajcie bezpłatnie broszury pouczającej. Adres: **Liszki-Apteka.**

Wystrzegać się naśladownictw o podobnym brzmieniu.

Dachówkę „Eternit"

dostarcza każdą ilość. Wypłata 1 rok.

Fr. Trębacz, Karniowice

p. Trzebinia.

„Buchalteryjne Współczesne Wykłady" Palliera gwarantują wielodziedzinową samodzielność. Warszawa, Nowogrodzka 48d. Zamiejscowi listownie.

30-60 zł dziennie zarobi każdy czy w mieście czy na wsi, przy sprzedaży dobrego zagran. tow., potrzebnego każd. Nowość. Sprzedaż lekka i masowa. Możliwość stworzenia sobie stałej egzystencji. Jeżeli nie możesz zgłosić się osobiście, napisz i załącz 2-Zł. w znaczkach poczt. na koszta i porto, i otrzymasz próbkę tow., prospekty i pouczenia. Przekonaj się i nie pożałujesz.
„NOVELTY COMPANY" Generalny Przestaw. na Polskę: JAN ROZMUS, Kostuchna 185 Śląsk.

Ogłoszenia każdego rodzaju przyniosą zawsze pożądany skutek, jeżeli je nadajecie w gazecie, która nietylko w obwodzie przemysłowym, lecz także i poza granicą tegóż obwodu jest mocno rozpowszechniona, a zatem ogłaszanie w naszej gazecie przyniesie wam wiele korzyści.

Fotograficzny dowód: jak przy wypadaniu włosów i łysinie włosy odrastają!

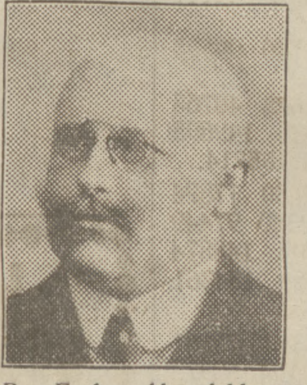
Płyta fotograficzna nie kłamie. Otrzymać jednak fotografje, które dowodzą o nadzwyczajnej skuteczności Silvikrinu jest bardzo trudno. Gdyż dotknięci wypadaniem włosów lub łysiną — o ile wogóle dają się fotografować, czynią to tak dyskretnie, by łysina jak najmniej widoczną była. Jeżeli ale — wskutek zabiegów „Silvikrin-kuracją-włosów w komplecie" — włos uzyskają i łysinę przykryją to z wielkiem zadowoleniem pozują przed objektywem.

Fotografje tego rodzaju, których posiadamy całą masę, nie mają dla nas wielkiej wartości, wszak nie dowodzą tego, jaki był stan włosów przed kuracją. Że jednak przez stosowanie „Silvikrin-kuracji-włosów w komplecie" miejsca łyse pokryły się ponownie bujnym włosem wiemy nietylko od naszych odbiorców, lecz także od lekarzy, którzy polecali swym pacjentom Silvikrin i przez osiągnięty skutek wielką radość im zgotowali.

Pewnem jest, **że składniki „Silvikrin-kuracji-włosów w komplecie" nie mogą być przez coś lepszego zastępione.** Silvikrin zawiera bowiem obfitujące w siarkę składniki budujące włos. Obfitość siarki oddziaływuje bardzo dodatnio jako siła produkcyjna na skórę głowy, usuwa wszelkie niedomagania uwłosienia i daje cebulkom włosowym treść, potrzebną do budowy włosa.

Pan W. D.. Wypróbowałem wszystkie inne śródki, dopiero po zastosowaniu zalecanej przez WPanów kuracji-włosów poszczycić się mogę wspaniałą czupryną. (Słowa te potwierdza załączonemi fotografjami, które podajemy).

Pan E. A. makler giełdowy: Starą fotografję bez włosów zachowałem sobie na pamiątkę. Silvikrin-kuracja-włosów bardzo poskutkowała. Znajomi, którzy przez dłuższy czas mnie nie widzieli, z trudnością mogli mnie poznać. (Wyjątek z listu, który otrzymaliśmy wraz z fotografjami.)

Pan A. K.: Wyraża nam swoje podziękowanie za tak skuteczny środek, jakim jest Silvikrin. Jak widać z załączonych fotografji, skutek jest również zadziwiający.

Notarjalne potwierdzenie do powyższych fotografji!

Poświadczam niniejszem, że spółka pod firmą Silvikrin-Vertrieb przedłożyła mi trzy listy ręką pisane, których autorzy Aleksy Kleinhaus, Eugenjusz Arnold i W. Daehne z powołaniem się na załączone fotografje potwierdzają, że dawniejszy zarost włosów u wymienionych po zastosowaniu Silvikrin-kuracji-włosów został przywrócony.

NOTAR IM GEBIETE DER FREIEN STADT DANZIG Dr. OTTO NICHTERLEIN

Powyżej zamieszczone fotografje dowodzą niezbicie, że wypadanie włosów i łysina są niedomaganiami, które usunąć można przez stosowanie zabiegów „Silvikrin-kuracja-włosów w komplecie";

z powyższego wyniku, że czasy, w których przypuszczano, że łysinę trzeba pozostawić własnemu losowi, bezpowrotnie minęły.

W pewnym wieku każdy pan i każda pani obawiają się zaniku włosów względnie łysiny, gdyż estetyczne znaczenie włosów bywa od wszystkich równo oceniane.

Prosimy zażądać od nas **wpierw bezpłatnego materjału dowodowego** (wysyłając kupon przesyłki bezpłatnej). Po otrzymaniu tegoż wyślemy natychmiast bardzo pouczającą broszurę p. t. **„Wypadanie i regeneracja włosów", próbkę Silvikrin-Shampoonu**, najnowsze sprawozdania o wynikach zabiegów Silvikrinem.

Kupon przesyłki bezpłatnej zaopatrzony w znaczek pocztowy przesłać do **Silvikrin-Vertrieb, Gdańsk 528, Böttchergasse 23-27** - Proszę o przysłanie mi bezpłatnie i franko

1. **próbkę Silvikrin-Shampoonu**
2. broszurę p. t. „Wypadanie i regeneracja włosów"
3. najnowsze sprawozdanie o wynikach zabiegów Silvikrinem.

Nazwisko: . . . .

Miejscowość: . . . ul. i L. domu: . . . poczta: . .